

ÅFJORD
KOMMUNE

Revidert 03.03.22

Progresjonsplan

barnehage

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barn skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at alle barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets og læringsmuligheter.

Rammeplan for barnehage, 2017

Progresjon handler om at alle barna skal få oppleve jevn fremgang i sin utvikling og barnehagen skal legge til rette for dette gjennom aktiviteter og lek som er tilpasset deres utvikling, modenhet og alder.

Progresjonsplan for barnehagene i Åfjord kommune tar utgangspunkt i hvordan barnehagene arbeider med de syv fagområdene som er beskrevet i [Rammeplan for barnehagen, 2017](#).

De syv fagområdene er:

- Kommunikasjon, språk og tekst
- Kropp, bevegelse, mat og helse
- Kunst, kultur og kreativitet
- Natur, miljø og teknologi
- Antall, rom og form
- Etikk, religion og filosofi
- Nærmiljø og samfunn

Fagområdene vil sjelden opptre isolert. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold. Flere fagområder vil ofte være representert samtidig i lek, hverdagsaktiviteter, temaer og prosjekt. Vi skal ta utgangspunkt i barnas engasjement og bidrag i arbeidet med fagområdene. Barns medvirkning er viktig i deres progresjon. De ansatte må legge til rette for at hvert enkelt barn opplever progresjon ut fra eget ståsted, slik at de får utfordringer som fører til gode opplevelser.

Hvordan hver barnehage jobber spesifikt med progresjon inn mot de ulike fagområdene, vil være beskrevet i hver enkelt enhets / avdelings planer gjennom året. Dette kan være i en månedsplan, ukeplan eller lignende. Hver enhet tar utgangspunkt i sin barnehages forutsetninger for innhold og arbeidsmetoder.

Vi har delt synliggjøringen av arbeidet inn tre aldersgrupper; 1-2 år, 2-3 år og 4-6 år. For hvert alderstrinn vil man ta med seg innhold inn i neste og jobbe videre ut i fra modning og individuell utvikling.

Planen er utarbeidet gjennom felles jobbing i pedagogforum for barnehagelærere og pedagogisk ledere, samt styrere, fra alle enheter, i kommunal og privat barnehage, og er et utgangspunkt for arbeidet med progresjon.

Gjennom en barnehagehverdag skal alle ansatte;

- Være en god rollemodell
- Møte barna der de er
- Bidra til mestring og opplevelse av mestringsfølelse
- Være tilstedeværende
- Være deltagende
- Veilede
- Samtale
- Være en god språkmodell
- Være inspirerende
- Undre seg
- Oppmuntre
- Gjenta
- Bidra til nysgjerrighet
- Legge til rette for bruk av ulikt materiell
- Bruke språket aktivt i samhandling med barna
- Bruke konkrete
- La barna utforske og prøve
- Dele inn i smågrupper

Fagområde: Kommunikasjon, språk og tekst

Barnehagen skal bidra til at barna får utforske og utvikle sin språkforståelse, språkkompetanse og et mangfold av kommunikasjonsformer.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Enkle eventyr Enkle rim og regler Enkle sanger Enkel begrepslæring; telling, størrelse, preposisjoner, varm / kald Uttrykke tanker og følelser Begynnende erfaring med innlæring av sosial kompetanse Høytlesing (evt. låne bøker på biblioteket) Kort samlingsstund Fokus på tema under måltidet Fokus på tema i stellesituasjon
2-3 åringen	Ta del i enkle eventyr Bli kjent med enkle spill og lotto Høytlesning og bli kjent med enkle bøker med tekst og bilde Videre erfaring med begrepsforståelse og ordforråd Bevegelse, drama, enkel sangleik Medvirke i egen hverdag ut fra innhold og aktivitet Bli kjent med ulike digitale verktøy
4-6 åringen	Låne bøker og lydbøker på biblioteket Høytlesning og egenlesing (evt låne bøker og lydbøker på biblioteket) Språkgrupper med f. eks spill, lotto, språkkista, språkverksted Rollelek med fokus på inkludering og verbal kommunikasjon Bruke digitale verktøy inn mot fagområdet Tekstskaping / lage egne historier Lekeskrive og lekelese, f.eks. kjenne igjen eget navn Små og store grupper Formidle egne meninger og lytte til andres Medvirke i egen hverdag og se konsekvensen av valgene Mobbing Evt. skrivebrev Førskoleklubb – se egen info i «Veien til skolestart»

Fagområde: Kropp, bevegelse, mat og helse

Barnehagen skal legge til rette for at alle barn kan oppleve bevegelsesglede, matglede og matkultur, mentalt og sosialt velvære og fysisk og psykisk helse.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Begrepslæring om kroppen, f.eks. øyne, nese, hode osv. Allsidig bevegelse på ulikt underlag Ulike smaksopplevelser Fokus på det gode måltidet Bli kjent med egen bevegelse i ulike aktiviteter Balansert overgang mellom aktivitet og hvilestund / soving Bli kjent med finmotoriske og grovmotoriske aktiviteter Fokus på hygiene og håndvask Begynnende fokus på selvstendighet (evt. dotrening) Bli kjent med kroppen
2-3 åringen	Delta i organisering av måltidet og selvstendighet under måltidet Fokus på hygiene og håndvask og hvorfor dette er viktig Selvstendighet med tanke på dobesøk og påkledning Finmotorisk aktivitet som f.eks. perling, tegning, klipping Fokus på sansene Erfaring med større grovmotoriske aktiviteter som f.eks. turer, sykling, dans, bevegelsesleker og sangleker både ute og inne. Erfare ulike turområder og aktivt medvirke til hvor turen går Miljøfokus på tur
4-6 åringen	Kjenne på større utfordringer og dermed mestring Gå på tur i nye områder som gir inspirasjon og nysgjerrighet Klatre og balansere Måle, hamre og sage Bidra med å lage bål og mat på bålet Bli kjent med kroppen og egne behov – kle seg etter været, kjenne om det er kaldt / varmt Bli kjent med matens opprinnelse – fra fjøs til produksjon og mat (besøke gård) Gode matvaner og kosthold – det gode måltidet Evt. svømmeopplæring og bruk av gymsal/ aktivitetsrom Benytte seg av gymsal der det er mulig Selvstendighetstrening som f.eks. hygiene, påkledning, smøre matpakke, tørke seg på do, ta vare på sekken sin på tur Psykisk helse – egne og andres følelser

Fagområde: Kunst, kultur og kreativitet

Barna skal få estetiske erfaringer med kunst og kultur i ulike former og organisert på måter som gir barna anledning til utforskning, fordypning og progresjon.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Erfaring med enkle formingsmateriell og teknikker Smake, lukte, høre, se Opplevelser (karneval, sangstund, henge opp / utstillinger av egne prosjekt) Sang Instrument Enkel rytme og dans
2-3 åringen	Egen kreativitet i fokus Utforske ulike materialer gjennom året (må være tilgjengelig) Ta med seg læring ute i naturen Oppleve mat fra ulike kulturer Oppleve kulturelle aktiviteter Erfare å skape noe sammen Sang – synge i kor, lage noe sammen Lage egne instrument Velge musikk og kjenne på rytme. Dans
4-6 åringen	Utvide kjennskap til ulikt formingsmateriell og teknikker, som f.eks. å strikke, sy, veve, hekle, fingerhekle, snekring, leire, forming i snø, papp, stoff Finne materiell i skogen, bruk av søppel for bevisstgjøring av miljøet Lage egne rekvisita, kostymer og instrument til eventyr/ prosjekter Lære ulik rytme og dans Lytte til ulike musikkssjangre Ulike kulturelle aktiviteter som f.eks. å bli kjent med ulike sanger og sangleker fra ulike kulturer Dramatisere og invitere selv til forestillinger Konstruksjon og arkitektur (tredimensjonalt)

Fagområde: Natur, miljø og teknologi

Barnehagen skal bidra til at barna blir glade i naturen og får erfaringer med naturen som fremmer evnen til å orientere seg og oppholde seg i naturen til ulike årstider.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Små turer i og rundt barnehagen. Utvide radius etter hvert som barna blir trygge. Oppleve hva som skjer når årstidene endrer seg – fokus på snø, vann, sol, regn, skyer, samt at noe av det som spirer og gror kan spises Bli kjent med at man er avbildet og se på bilder av seg selv og andre
2-3 åringen	Kjennskap til digitale verktøy – lage egne produkt Bruke nærmiljøet aktivt – bli kjent med eget nærmiljø, f.eks. gå på tur i skogen, ved elva og/ eller i fjæra Bærekraftigutvikling – ta vare på naturen, fokus på søppel og kildesortering Lære om årstidene og de endringene som skjer i løpet av året, se sammenhengene Naturfenomener – se på været Så og høste mat fra naturen Evt. lage og sette opp fuglekasser Bli kjent med navn på blomster, fugler, småkryp/ dyr og trær som man ser
4-6 åringen	Bruke nærmiljøet bevisst og la barna medvirke til valg av turmål Fokus på naturvett og miljøvern Bærekraftigutvikling med kildesortering og evt. plukke søppel i naturen/ fjæra Delta i arbeidet som omhandler Grønt Flagg for de barnehagene som jobber med dette Lære å tenne bål og lage mat på bål Bruke naturmaterialer til lek og ulike prosjekt, bruke hammer, sag, kniv etc. Evt. gårdsbesøk – oppleve lamming, kalving ol Evr. være med på jakt, fiske og lære og erfare om hva som gjøres med fangsten Evt. bærplukking og lage syltetøy Lære om flora og dyrelivet i naturen rundt oss Gå på tur i alle årstider og få erfaring med f.eks. ski, akebrett, skøyter Forske og undre seg over naturen, bruk av mikroskop ol Få erfaring med ulike tekniske dataprogram og programmering

Fagområde: Antall, rom og form

Barnehagen skal synliggjøre sammenhenger og legge til rette for at barna kan utforske og oppdage matematikk i dagligliv, i teknologi, natur, kunst og kultur og ved selv å være kreative og skapende.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Grunnleggende begrepslæring Erfare ulike leik som f.eks. puttekasse, stabletårn, Kims leik, puslespill, duplo, kapla, former i sandkassa, former i naturen ol Telling – telle f.eks. fingre, tær, støvler, votter, antall barn, voksne Bli kjent med avdelingen og plassen sin Sangleik Eventyr
2-3 åringen	Eventyr Telling Mengde, måle, veie – f. eks baking Bli kjent med matematiske begreper som liten/ stor, over/ under, sirkel, trekant, firkant Rim og regler Sanger Spill Naturen som læringsarena Telling i naturlige situasjoner i barnehagen Bli kjent med barnehagen – romfølelse, hva er hvor, plassen sin Systematisering gjennom rydding og sortering Systemtenkning via klosser, puslespill ol
4-6 åringen	Spill med fokus på antall og telling som f. eks stigespill, ludo, lotto, yatzy Deltagelse i dramatisering av eventyr Tidsbegrep Se på ulike former Naturen som læringsarena Bli kjent med matematiske begrep, som rektangel, kvadrat, rombe, pyramide, sirkel Måling og veiing Orienter seg utenfor barnehagens område Orienter seg i terrenget, f.eks. klare å finne tilbake igjen til barnehagen Digitale verktøy som f.eks. mobil, lpad, Smartboard, interaktiv tavle Bli kjent med tall Førskoleklubb

Fagområde: Etikk, religion og filosofi

Barnehagen skal la barna få kjennskap til fortellinger, tradisjoner, verdier og høytider i ulike religioner og livssyn og erfaringer med at kulturelle uttrykk har egenverdi.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Begynnende kjennskap til religion og livssyn gjennom respekterende og anerkjennende voksne Å bli sett og hørt av voksne som gir trygghet og setter grenser Markering av ulike høytider og tradisjoner Sanger Enkle fortellinger og bilder
2-3 åringen	Bli kjent med religion og livssyn ut i fra barnas forutsetninger Bli kjent med de ulike kulturer som er i barnegruppa, eks mat, flagg, klær ol Bruke litteratur som beskriver ulike levesett og familiemønster Bruk av konkrete for å formidle en historie / fortelling Sanger og musikk fra andre kulturer I begynnende grad se konsekvensen av sine valg og handlinger Evt. delta på kirkebesøk
4-6 åringen	Å lære at man skal respektere at alle mennesker er forskjellige Konfliktløsning Å sette grenser og erfare viktigheten av selvkontroll Å reflektere over relasjoner til andre, både på barnehagen og i familien/ rundt seg hjemme At det er ulike religioner og at man markerer høytider på forskjellige måter Hvordan man feirer de kristne høytidene, som f.eks. påske og jul Evt kirkebesøk Ta del i de ulike tradisjoner som gjennomføres på barnehagen Å reflektere over hvordan man ønsker at det skal være på barnehagen Å bli møtt av voksne som er åpne for spørsmål og som gir barna rom for å filosofere og reflektere

Fagområde: Nærmiljø og samfunn

Barnehagen skal bidra til kunnskap om og erfaring med lokale tradisjoner, samfunnsinstitusjoner og yrker slik at barna kan oppleve tilhørighet til nærmiljøet.

Alder	Barna skal erfare
1-2 åringen	Små turer i og rundt barnehagen – trenger ikke være lange – bli trygg på eget uteområde. Utvide radius etter hvert som barna blir trygge. Besøke f.eks. biblioteket, brannstasjonen, helsesenteret, gartneriet, gårder, ol Familien min og meg – bli kjent med meg, f.eks. lage hus med bilder av familien ol Markere ulike tradisjoner / høytider i nærmiljøet som f.eks. samefolkets dag, ulike nasjonaldager Livsglede for eldre, som f.eks. streamingprosjekt sammen med helse og besøk på aldershjem
2-3 åringen	Gå lengre turer og bli kjent med nærmiljøet Få kjennskap til at alle mennesker er ulike og har ulik bakgrunn, familie ol At man respekterer ulikheter, motvirke diskriminering, rasisme og fordommer Kjennskap til andres kulturer gjennom mat, klær og levesett At man har samme muligheter uavhengig av kjønn Treffes på tvers av generasjoner Livsglede for eldre, som f.eks. streamingprosjekt sammen med helse og besøk på aldershjem
4-6 åringen	Bli kjent med nærmiljøet og medvirke til hvor turen skal legges Skolestarterne skal besøke egen skole før oppstart At interesser i barnegruppa fører til besøk hos f.eks. lokale næringsenheter, bygninger, fjellturer etc. Bli kjent med verdensbildet i form av f.eks. kart, globus og flagg Bli kjent med ulike yrkesgrupper og bli kjent med hvordan alle er avhengig av hverandre for å skape det samfunnet vi har Bli kjent med lokalhistorie og lokale tradisjoner Få kjennskap til samisk kultur og tradisjon Bli kjent med trafikkreglene og bruk av hjelm og refleks Bli kjent med barnekonvensjonen, synliggjøre barns rettigheter, ved f.eks. markering av FN-dagen, FORUT ol Livsglede for eldre, som f.eks. streamingprosjekt sammen med helse og besøk på aldershjem

Progresjonsplanen er et veiledende dokument. Planen evalueres innen 01.10 hvert år og endres underveis ved behov.